

ישלח דברו וירפאם

'אמר רבי אילעאי: בשלשה דברים אדם ניכר:
בכוסו, ובכיסו, ובכעסו' (עירובין סה:)

עצה טובה קא משמע-לן רבי אילעאי: אם רוצה אתה לטהות על קנקנו של אדם, לעמוד על טיב אישיותו, ולהבחין עד כמה באמת ראוי הוא לתואר 'אדם' - פָּחַן את התנהגותו בזמנים שאינם רגילים, בשעות שאין בהן ישוב-הדעת, במצבים שבהם נוטה בן אנוש לאבד במידה כזו או אחרת את סבלנותו וקור-רוחו. או אז, בהעדר השגרה, מתגלית פנימיותו כפי שהיא, ללא כחל וסרק: במלוא שפעת הדרה, או חלילה...

וישנם רגעים נוספים בהם האדם ניכר: כאשר, לא עלינו, נופל הוא למשכב ומתבשר כי חלה במחלה - לעיתים כזו שאיננה מן הקלות - ובהבינו לא פעם כי בדרך להחלמה ממנה יעברו עליו **כוס** של דמעות, **כיס** של יסורים, ובזמנים שכאלו מטבע הדברים טבעי שיתעורר גם **כעסו**. יש לו, למען האמת, את כל הצידוק ההגייוני לכעוס, להתמרמר, לשאול בכאב: ל-מ-ה? ולא תמיד הרופא או הסובבים אותו ידעו מה להשיב לו ואיך להרגיע את סערת נפשו.

במקום הזה ובימים אשר כאלו - ניכר היהודי שבאדם.

כאן נדרשת מידה גדושה של אמונה, הרבה מעבר למידה הנצרכת בימים שבהם שמשו של האדם זורחת, והעולם מאיר לו פנים. ונדרשת גם סבלנות עד אין קץ, שליטה עצמית ללא גבול. הכרה כנה וברורה ש'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד' (ברכות ס:). קל לומר זאת 'מבחוץ', קשה שבעתיים למי שההשגחה החליטה לכלוא במיטת חולי, או בין כתלי בית-חולים.

ספר זה, המנסה להאחז בשולי אדרתם של גאוני הדורות ולדלות מאוצרם הנשגב פנינים ושביבי-הוד אודות מחלות ורפואתן, מוקדש בהערצה לכל אותם גיבורי-רוח, אשר אף בימים של מכאוב שנדמה כקשה מנשוא, שומרים בכל כוחם על צלם אלוקים; שאפילו ברגעים של דכדוכה של נפש אינם מאבדים את התקוה לישועת ה'; שבהתנהגותם האצילית בימי מכאוב מקדשים שם שמים, וכמו

תוכן העניינים

רפאנו ה' ונרפא

מא	רפאנו - כדי שנוכל לעסוק בתורה ובמצוות!
מא	'תהלתנו אתה', וממילא כאשר תרפאנו - נִרְפָּא!
מב	'רפואה' גשמית - ו'ישועה' מהגורם הרוחני שגרם למחלה
מג	כאשר ירפא ה' את הפגם בנפש - ממילא יִרְפָּא הגוף!
מג	'רפואה' מהמחלה - ו'ישועה' מהיצר הרע
מד	שנשכיל להשתמש ברפואה ובישועה באופן המועיל... ..
מד	מכיון ש'תהלתנו אתה', אין מניעה שאתה תִּרְפָּאנו בעצמך!
מו	תהלתנו אתה, וכדי להודות לך כדין, צריכה הרפואה להיות מוחלטת!
מח	זכות על חשבון העתיד: לכשנרפא - נודה ונהלל לה!
מח	לכשנִרְפָּא בעזרת ה', נכיר בחסדו הגדול - ונודה לו לבדו!
מט	הרפואה היא מה', והרופא אינו אלא שליח!
מט	תהלתנו על רפואתנו - שמורה ל'רופא כל בשר'!
נ	'בלי רפואתו יתברך שמו, אף אם יתאספו כל הרופאים - לא יועילו כלל!'
נא	כאשר הקב"ה מִרְפָּא - באה הרפואה בבת אחת!
נג	'רפאנו ה' - אף כאשר קצרה ידם של הרופאים!
נה	מלך יכול לבטל גם את גזר דין השופטים... ..
נו	רפאנו - כי על ידי זה יתהלל שם ה'!
נז	עֲרָבִים זה לזה - בתפילה לרפואת חולי ישראל ובוידוי על עוונות הכלל
נח	'ואם הוא רשע גמור - פשיטא שיש להתפלל עבור בריאותו!'
ס	רפואת הגוף קודמת לרפואת הנפש!
ס	'רפואה שלימה' ו'תשובה שלימה' - על העבר ועל העתיד!
סא	רופא בשר ודם אינו יכול להיות גם 'נאמן' וגם 'רחמן', רק הקב"ה... ..
סב	רפואה הבאה בידי שמים יכולה להיות על ידי הימנעות מאכזריות
סג	רופא נאמן, כליל המעלות... ..
סג	'נאמן' - בעיתה, 'רחמן' - אחישנה
סד	על ידי רפואת החולה מתגלה אלוקותו יתברך!
סה	ואת חולי הגויים, לא הקב"ה מִרְפָּא?
סז	את בניו, מרפא מלכו של עולם בכבודו ובעצמו... ..
סז	תשובת הגר"א לרופא מאמסטרדם

'טוב שברופאים' - חכם הדור, שמציל את האדם מן הגיהנום!

'שמעתי בשם מרן אדמו"ר הרה"ק מוהרי"י מלובלין זצ"ל, על אמרם 'טוב שברופאים לגיהנום': חכם הדור, שמרפא את האדם שלא ירד לגיהנום - הוא 'טוב שברופאים'...

קול מבשר - יתרו

השערה: הצנזור מחק את המילה 'עכו"ם' במאמר זה!

השערה מעניינת, אותה העלה בפני רופאו, אשר ביקש הסבר למאמר המשנה 'טוב שברופאים לגיהנום', כתב הגאון רבי הלל פוסק, בעל שו"ת "הלל אומר" ועורך ירחון "הפוסק":

'נשאלתי מידידי הרופא המצויין מר בלר... שעשה לי הניתוח בחודש שעבר בירושלים, להסביר לו גמרא זו כמשמעו, בלי שום 'פשטליך'...

'תשובה: צדק מאוד בשאלתו, אחרי שרוב הרופאים מניחים חיי שעה ובמסירות נפש עוסקים באומנותם באמונה, יומם ולילה לא ישקוטו להציל נפשות מכליון, אחרי שהרבה תנאים היו בקיאים בחכמת הרפואה כנוכר בתלמוד, ופתאום - 'טוב שברופאים לגיהנום'!

'ואמרת בהשקפה ראשונה, הנה ידוע כמה ידיים ידי זרים 'טיפלו' בתלמוד, ולא אחת העמידו אותו למשפט ודנו אותו לשריפה. המבקרים השמיטו מה שרצו, וגרעו והוסיפו כרצונם, וכשראו שונאי ישראל שחז"ל אסרו בהחלט להתרפא אצל רופא עכו"ם שחשוד על שפיכות דמים ליתן סם ברפואותיו, ואפילו בספק חי וספק מת אין מתרפאים ממנו (יורה דעה, סימן קנה)... וידעו חז"ל היטב לאיזה רציחה מסוגלים, עד שבעינינו ראינו מה שעשו המלומדים הגדולים הנאצים ימח שם עם ששה מיליון איש הי"ד.

'ולכן לדעתי כתבו (חז"ל) בפירוש: 'טוב שברופאי העכו"ם לגיהנום', והמבקרים השמיטו מילת 'עכו"ם'. ועיין "עץ יוסף" שאין מאמר זה גנאי לרופאים. ובאמת מה יגיד הרופא הנכבד בלר על ההלכה (מסכת סופרים, פרק טו): 'הכשרה בנשים - בעלת כשפים', איך נוכל לומר על נשים צדקניות שהן בעלות כשפים? הלא מעשרה קבין כשפים שירדו לעולם, תשעה נטלו מצרים (קידושין מט:). ואחד כל העולם כולו, ואיך יתכן לומר על אמותינו הכשרות בנשים שהן בעלות כשפים? אך גם שם הכוונה לנכריות ולא ליהודיות, כי לא נחש כיעקב ולא קסם בישראל!

שרת "הלל אומר" - יורה דעה, סימן סט

למה בכל דור יש מחלה אחת אשר אין ידוע עליה שום רפואה?

העיד הגה"צ רבי יעקב גלינסקי שליט"א:

'פעם אמר לי מרן החזון-איש זצ"ל, שבכל דור יש מחלה אחת אשר אין ידוע עליה שום רפואה, וזאת כדי להראות שהדוקטורים אינם הבעלי-בתים על הרפואות'...

ספר זכרון "תולדות האש", עמוד תשכ"א